

Nota Sancti Stephani¹

Szent István feljegyzése

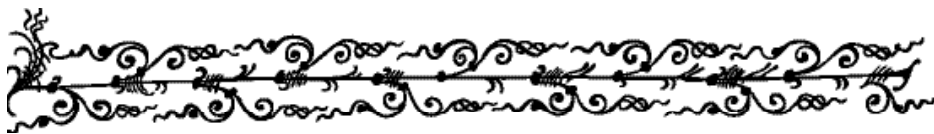
Miután mindent elrendeztünk, nem csekély zavarba estünk, látva a különféle eltéréseket, melyek azt mondják nekünk, bármit fordított is a szövegek tolmácsolója – nevezetesen Szent Jeromos, kit kortársaink a többi fordítóval szemben már régen elfogadtak –, a héber szövegeknek egyezniük kell. Ráadásul az Ószövetség bizonyos könyveit, akár a többi könyvet, elfogadtuk e változat szerint, melyeket ugyanezen interpretátorunk nem héberből, hanem káldeus² nyelvről fordított le, amit azóta viszont megtalált héber nyelven – ahogy maga mondja Dániel könyvének előszavában. Nagyon meglepődtünk ezen az egyetlen fordítótól eredő könyveink vizsálykodásán, ezért megkerestünk bizonyos, a saját írásaikban jártas és érdekelt zsidókat, kiket római nyelven a legszorgalmasabban kifaggattunk mindazokról a szentírási helyekről, melyek azokat a részeket és verseket tartalmazzák, amiket a fent említett példányunkban találtunk és saját munkánkba illesztettünk, de amiket a latin szövegek többségében nem lelhetünk föl. Ők számos könyvtekercsüket kigörgetve előttünk, elmagyarázták nekünk a héber és a káldeus szövegek azon részeit, mely

---

1 *Harding Szent István* (Dorset, 1059 – Cîteaux, 1134. március 28.), angol származású cisztercita szerzetes, aki *Molesme-i Szent Róberttel* és *Szent Alberikkel* az Új Monostor alapítótagja, és Alberik után Cîteaux apátja volt. Méltán híres tudásáról és műveltségéről is tanúskodik ez a szöveg, mely az általa szorgalmazott új Bibliafordítás körülményeivel kapcsolatos.

A magyar fordítás angol nyelvű forrása: Lackner, Bede K., *Abbot Stephen Harding and The Rise of Cîteaux*, (kézirat: szakdolgozat), Milwaukee: Marquette University, 1958., 87-88., mely J. P. Migne, *Ptarologia Latina*, (Paristis, 1894), tom. 166, cols. 1373-1376. szövegén alapszik.

2 Káldeus nyelv alatt a biblikus arámi nyelvet érti a szerző.

latin kolumnák részei és versei felől aggodalmaskodtunk, s melyekről ott helyben megkérdeztük őket. Ennélfogva, miután hiszünk a héber és káld változatoknak és abban, hogy a latin szövegek nem tartalmazznak mindent azon ígehelyekből, ám minden másban megegyeznek a két másik nyelvvel, töröltük az összes hiábavaló szakaszt, ahogy ezen könyv sok helyén látható, különösen a Királyok Könyvében, melyben a legtöbb hibát találtuk.

Ezért mindazoktól, kik olvasni fogják e könyvet, azt kérjük, hogy a korábban említett fölösleges részeket ne toldják bele ezen munkába. Nyilvánvaló, mely részek voltak ezek, hiszen a pergamenen a törlésnyom világosan mutatja. Ezért Isten és közösségünk felhatalmazásával megtiltom, hogy bárki hanyagul bánjon e könyvvel – oly sok munka gyümölcsével – vagy saját kezűleg a szövegbe vagy a margóra jegyzeteljen.

Fordította: Széles Tamás Elréd O.P.R.

Port Royal Rend
Kaufbeuren – Budapest
2020